

Bijlage 1 - Programma van Eisen – Aanbesteding Accountantsdiensten

Inschrijver dient aan alle gestelde eisen te voldoen. Het niet onvoorwaardelijk kunnen voldoen aan (een of meerdere) eisen leidt tot uitsluiting van de verdere aanbestedingsprocedure.

1. Algemeen (voor alle percelen)	
1.	Alle communicatie en documentatie vindt plaats in de Nederlandse taal.
2.	Opdrachtnemer is ingeschreven in het nationale beroep- of handelsregister van het land van herkomst, volgens de eisen van het land waar de Inschrijver gevestigd is.
3.	Conform BW boek 2 dient een registeraccountant of een Accountant-administratieconsulent met een aantekening conform artikel 36 Wet RA bevoegd te zijn. Hiervan wordt een register bijgehouden, Opdrachtnemer is ingeschreven in dit register: https://www.afm.nl/nl-nl/professionals/doelgroepen/accountantsorganisaties/registers .
4.	De leidinggevenden van het accountantskantoor van Opdrachtnemer dienen in ieder geval deel uit te maken van de beroepsgroep der accountants als bedoeld in artikel 393, 1e lid van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.
5.	Opdrachtnemer beschikt over brede kennis en ervaring ten aanzien van het functioneren van gemeentelijke organisaties (met een vergelijkbare grootte). Het kennis-, opleidings- en ervaringsniveau van de in te zetten medewerkers is voldoende voor uitvoering van de opdracht en de natuurlijke adviesfunctie. Opdrachtnemer beschikt voor de adviesfunctie over een goed ontwikkelde adviesorganisatie die in staat is de organisatie met kennis en mankracht te ondersteunen.
6.	Het is van belang dat Opdrachtnemer goed op de hoogte is van de relevante ontwikkelingen en hierin de organisatie kan ondersteunen en adviseren. Opdrachtnemer dient vroegtijdig op de hoogte te zijn van veranderingen op het gebied van wet- en regelgeving. Daarnaast is Opdrachtnemer op de hoogte van actuele ontwikkelingen op het gebied van bedrijfsvoering, automatisering, fiscale regelgeving, etc.
7.	Opdrachtnemer dient een onafhankelijke (rechts-)positie in te nemen binnen de organisatie van Opdrachtgever. Dat betekent dat, om belangenverstrengeling te voorkomen, geen andere (additionele) diensten door Opdrachtnemer mogen worden verricht bij Opdrachtgever, anders dan de uitoefening van de natuurlijke adviesfunctie en bijbehorende activiteiten. Voorbeelden van additionele diensten zijn: interim-management, administratieve dienstverlening of projectmanagement. Het is dus verboden voor Opdrachtnemer om gelijktijdig met de accountantscontrole nog andere opdrachten voor Opdrachtgever uit te voeren.

1. Algemeen (voor alle percelen)	
8.	Jaarlijks worden voor aanvang van de controlewerkzaamheden afspraken gemaakt over de weken waarin de uitvoering van de controlewerkzaamheden door de accountant zal plaatsvinden. De met Opdrachtnemer te maken jaarcontrole-afspraken zijn bindend en worden vastgelegd in de jaarlijkse opdrachtbevestiging. Jaarlijks wordt uiterlijk 8 weken voor de interim-controle en 4 weken voor de jaarrekeningcontrole een overzicht met benodigde stukken aan de (concern)controller van Opdrachtgever verstrekt.
9.	In het kader van zijn algemene certificerende functie verzorgt Opdrachtnemer de volgende rapportages: • een managementletter (of boardletter); • een controleverklaring bij de jaarrekening; • een verslag van bevindingen n.a.v. de controle van de jaarrekening. De aanbestedende dienst verwacht van de rapportages dat deze leesbaar en overzichtelijk zijn en heldere en begrijpelijke taal bevatten.
10.	In de loop van het boekjaar brengt Opdrachtnemer een managementletter (of boardletter) uit naar aanleiding van de interim-controle.
11.	De controleverklaring die Opdrachtnemer verzorgt dient aan te geven of: • de jaarrekening een getrouw beeld geeft van zowel de baten en lasten, activa en passiva waaronder de grootte en samenstelling van het vermogen; • de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoelt in artikel 17 van de Financiële verhoudingswet rechtmatig tot stand zijn gekomen; • De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met wettelijke regelgeving.
12.	Het verslag van bevindingen bevat in ieder geval bevindingen over: • de vraag of de inrichting van het financiële beheer en van de financiële organisatie een getrouwe verantwoording mogelijk maken. • bevindingen rechtmatigheidsverantwoording van het College in de jaarrekening.

1. Algemeen (voor alle percelen)	
13.	Opdrachtnemer rondt zijn controlewerkzaamheden rondom de jaarrekening uiterlijk 4 weken na aanlevering van de conceptjaarrekening af, tenzij externe factoren dat niet mogelijk maken. Het resultaat van de controlewerkzaamheden van de jaarstukken wordt vastgelegd in een concept verslag van bevindingen, dat wordt voorgelegd aan en besproken met de (concern)controller en/of interne accountant, gemeentesecretaris en wethouder Financiën of vergelijkbare functies bij de gemeenschappelijke regelingen. Binnen 1 week na afronding van zijn controlewerkzaamheden brengt de accountant het definitieve verslag van bevindingen en de controleverklaring uit. De gewaarmerkte gecontroleerde jaarrekening, samen met de controleverklaring en het verslag van bevindingen, dient uiterlijk 15 juni van het opvolgende jaar op het gecontroleerde jaar te worden aangeboden.
14.	Gezien het karakter van de natuurlijke adviesfunctie wordt verwacht dat Opdrachtnemer in staat is om binnen 2 weken na verzoek, niet alleen de benodigde adviescapaciteit te leveren, maar ook oplossingen aan te dragen ter verbetering van de administratieve organisatie, interne controle en de informatievoorziening.
15.	De oplevering van de conceptjaarrekening en het onderliggende jaarrekening/balansdossier met onderbouwingen vindt plaats via een geautomatiseerd workflow-systeem, waarvan het beheer vanaf 2023 bij de gemeente Leiden zal liggen. Op dit moment wordt door Servicepunt71 gebruik gemaakt van het systeem Eqili, maar dit wordt opnieuw aanbesteed. Naast de aanlevering van de documentatie zelf, vindt ook de communicatie tussen de accountant en de organisatie hierover, plaats via het betreffende systeem. Dit betreft het uitzetten van eventuele vragen door de accountant over de aangeleverde stukken en het beantwoorden daarvan door de organisatie. Opdrachtnemer maakt voor de aanlevering van stukken en de communicatie hierover gebruik van het bij ons in gebruik zijnde systeem inclusief de daarbij door ons gekozen indeling/inrichting. Er wordt voor het uitwisselen van documentatie in beginsel geen gebruik gemaakt van een mogelijk vergelijkbaar systeem dat hiervoor bij de opdrachtnemer in gebruik is.

2. Specifiek voor perceel Holland Rijnland	
1.	Opdrachtnemer heeft ervaring met de controle van jaarrekeningen van gemeenschappelijke regelingen en heeft kennis van de specifieke regelgeving voor gemeenschappelijke regelingen.

2. Specifiek voor perceel Holland Rijnland

2.	Naast de uitvoering van de wettelijke opdracht tot controle van de jaarstukken dient er ook invulling gegeven te worden van de natuurlijke adviesfunctie aan de directeur en de portefeuillehouder. De accountant verstrekt controleverklaringen bij declaraties, jaaropgaven en andere verantwoordingen ten behoeve van de rijksoverheid en andere instanties. De werkzaamheden zijn gedeeltelijk planmatig op jaarbasis te bepalen. In enkele gevallen hebben controleverklaringen bij deelverantwoordingen een meer incidenteel karakter. Het gaat hierbij om ongeveer drie tot vijf deelverklaringen per jaar. Wij verwachten dat de accountant voor iedere opdracht in onderling overleg een korte offerte uitbrengt van het honorarium, met daarin de scope de controlewerkzaamheden, de uit te voeren activiteiten en de doorlooptijd van de controle. Voor de werkzaamheden gelden de tarieven die als onderdeel van deze aanbestedingsprocedure worden geoffreerd.
----	--

3. Specifiek voor perceel Gemeente Leiden

1.	Opdrachtnemer verklaart dat hij kan voldoen aan hetgeen gesteld is in de Controleverordening gemeente Leiden 2014 en het daarbij behorende Normenkader voor de accountantscontrole 2021 (met jaarlijks actualisatie).
2.	Naast de uitvoering van de wettelijke opdracht tot controle van de jaarstukken en invulling van de daaraan verwante natuurlijke adviesfunctie, verklaart de inschrijver dat hij tevens controleverklaringen of andersoortige assurance-rapportages kan verstrekken bij declaraties, jaaropgaven en ander soortige verantwoordingen zoals opgesteld door de gemeente Leiden. Bijvoorbeeld ook bij subsidieverantwoordingen die buiten de SiSa-bijlage om lopen. De werkzaamheden zijn gedeeltelijk planmatig op jaarbasis te bepalen, maar soms wordt er ook een beroep gedaan op de flexibiliteit van de controlerend accountant. Gemiddeld gaat dit om ongeveer vijf opdrachten per jaar. Wij verwachten dat de accountant voor iedere opdracht in onderling overleg een korte offerte uitbrengt van het honorarium, met daarin de scope de controlewerkzaamheden, de uit te voeren activiteiten en de doorlooptijd van de controle. Voor de werkzaamheden gelden de tarieven die als onderdeel van deze aanbestedingsprocedure worden geoffreerd.

3. Specifiek voor perceel Gemeente Leiden

3.	Wij verwachten dat Opdrachtnemer jaarlijks de vier tot zes bijeenkomsten van de Commissie voor de Rekeningen bijwoont, en aan deze bijeenkomsten bijdraagt door: - Het geven van een toelichting op de voortgang van de jaarrekeningcontrole - Het reflecteren op andere agendapunten (zoals het Algemeen Controleplan en de interne managementletter) - Het leveren van een inhoudelijke bijdrage aan kennisverdiepende presentaties voor de leden van de commissie en het doen van suggesties voor die thema's (1 - 3 keer per jaar).
4.	Gezien het karakter van de natuurlijke adviesfunctie verwachten wij, naast de eindverantwoordelijke accountant, een advisory partner als extra aanspreekpunt voor de gemeenteraad voor relevante politiek/bestuurlijke vraagstukken. Zowel de eindverantwoordelijke accountant als de extra advisory partner voor de gemeenteraad zijn minimaal onderdeel van het management (partner of soortgelijk niveau) van de accountantsorganisatie.
5.	Naast de uitvoering van de wettelijke opdracht tot controle van de jaarstukken en invulling van de daaraan verwante natuurlijke adviesfunctie, verklaart inschrijver dat hij ook op verzoek van de gemeente Leiden a) Onderzoek naar (onderdelen van) de financiële positie van Leiden uit kan voeren waarin Leiden wordt afgezet tegen vergelijkbare gemeenten. Denk aan een begrotingsscan. b) een IT-audit kan uitvoeren op systemen van de gemeente Leiden die mogelijkwerwijs niet direct vallen binnen de scope van de opdracht tot controle van de jaarstukken. De basis voor een eventuele IT-audit is het jaarlijks door de raad vast te stellen Algemeen Controleplan van de gemeente Leiden. In feite komt het erop neer dat deze opdracht dan komt vanuit de Leidse Interne Audit Functie (IAF), die zelf geen IT-auditors tot zijn beschikking heeft. Wij verwachten dat de accountant voor deze opdracht een specifieke offerte uitbrengt waarin de scope in onderling overleg met de IAF wordt bepaald en waarin het honorarium wordt bepaald op basis van de tarieven die gelden als onderdeel van deze aanbestedingsprocedure.
6.	Opdrachtnemer brengt begin december van het controlejaar een managementletter (of boardletter) uit, in ieder geval dermate tijdig dat de behandeling van deze managementletter (of boardletter) plaats kan vinden in de Commissie voor de Rekeningen begin januari (na het controlejaar).

3. Specifiek voor perceel Gemeente Leiden

7.	Jaarlijks (uiterlijk in de maand maart na het boekjaar) levert de externe accountant van de gemeente Leiden een definitief assurancerapport op ten behoeve van de partnergemeenten over de volgende bedrijfsvoeringsprocessen: - Inrichting rekeningschema - Betalingsverkeer, inclusief crediteurenbeheer (stamgegevens) - Inkoop tot Betalen (P2P) waarbij een gegevensgerichte steekproef op de inkoopfacturen (prestatielevering) geen onderdeel uitmaakt van de assurance, maar bij iedere partnerorganisatie zelf ligt. - Personele lasten - Bevoegdheden IT-systemen / GITC IT-audit inclusief het vaststellen van de betrouwbaarheid van een specifiek aantal Cognos-rapporten (aansluiting op de bronsystemen, peildatum na afsluiten van de administraties).
----	--

4. Specifiek voor perceel Gemeente Leiderdorp

1.	Opdrachtnemer verklaart dat hij kan voldoen aan hetgeen gesteld is in de Controleverordening Gemeente Leiderdorp 2023 en het daarbij behorende Controleprotocol en normenkader 2022 (met jaarlijkse actualisatie).
2.	Naast de uitvoering van de wettelijke opdracht tot controle van de jaarstukken en invulling van de daaraan verwante natuurlijke adviesfunctie, verklaart Opdrachtnemer dat hij tevens controleverklaringen of andersoortige assurance-rapportages kan verstrekken bij declaraties, jaaropgaven en ander soortige verantwoordingen zoals opgesteld door de gemeente Leiderdorp. Bijvoorbeeld ook bij subsidieverantwoordingen die buiten de SiSa-bijlage om lopen. De werkzaamheden zijn gedeeltelijk planmatig op jaarbasis te bepalen, maar soms wordt er ook een beroep gedaan op de flexibiliteit van Opdrachtnemer. Gemiddeld gaat dit om 1-2 opdrachten per jaar. Wij verwachten dat de accountant voor iedere opdracht in onderling overleg een korte offerte uitbrengt van het honorarium, met daarin de scope de controlewerkzaamheden, de uit te voeren activiteiten en de doorlooptijd van de controle. Voor de werkzaamheden gelden de tarieven die als onderdeel van deze aanbestedingsprocedure worden geoffreerd.

5. Specifiek voor perceel Gemeente Oegstgeest

1.	Opdrachtnemer verklaart dat hij kan voldoen aan hetgeen gesteld is in de Controleverordening gemeente Oegstgeest 2016 en het daarbij behorende Controleprotocol voor de accountantscontrole jaarrekening 2021.
2.	Naast de uitvoering van de wettelijke opdracht tot controle van de jaarstukken en invulling van de daaraan verwante natuurlijke adviesfunctie, verklaart Opdrachtnemer dat hij, indien nodig, op verzoek van de gemeente Oegstgeest een IT-audit kan uitvoeren op IT-systemen van gemeente Oegstgeest. Wij verwachten dat de Opdrachtnemer voor deze opdracht een specifieke offerte uitbrengt waarin de scope in onderling overleg wordt bepaald en waarin het honorarium wordt bepaald op basis van de tarieven die gelden als onderdeel van deze aanbestedingsprocedure. Daarnaast verklaart de inschrijver dat hij tevens controleverklaringen of andersoortige assurance-rapportages kan verstrekken bij declaraties, jaaropgaven en ander soortige verantwoordingen zoals opgesteld door de gemeente Oegstgeest. Bijvoorbeeld ook bij subsidieverantwoordingen die buiten de SiSa-bijlage om lopen. De werkzaamheden zijn gedeeltelijk planmatig op jaarbasis te bepalen, maar soms wordt er ook een beroep gedaan op de flexibiliteit van Opdrachtnemer. Gemiddeld gaat dit om 1-2 opdrachten per jaar. Wij verwachten dat de accountant voor iedere opdracht in onderling overleg een korte offerte uitbrengt van het honorarium, met daarin de scope de controlewerkzaamheden, de uit te voeren activiteiten en de doorlooptijd van de controle. Voor de werkzaamheden gelden de tarieven die als onderdeel van deze aanbestedingsprocedure worden geoffreerd.

6. Specifiek voor perceel Gemeente Zoeterwoude

1.	Opdrachtnemer verklaart dat hij kan voldoen aan hetgeen gesteld is in de Controleverordening gemeente Zoeterwoude 2011 en het daarbij behorende Normenkader voor de accountantscontrole 2021.
2.	Naast de uitvoering van de wettelijke opdracht tot controle van de jaarstukken en invulling van de daaraan verwante natuurlijke adviesfunctie, verklaart de inschrijver dat hij tevens controleverklaringen of andersoortige assurance-rapportages kan verstrekken bij declaraties, jaaropgaven en ander soortige verantwoordingen zoals opgesteld door de gemeente Zoeterwoude. Wij verwachten dat de accountant voor iedere opdracht in onderling overleg een korte offerte uitbrengt van het honorarium, met daarin de scope de controlewerkzaamheden, de uit te voeren activiteiten en de doorlooptijd van de controle. Voor de werkzaamheden gelden de tarieven die als onderdeel van deze aanbestedingsprocedure worden geoffreerd.

7. Specifiek voor perceel samenwerkingsverband SOZ

1.	Opdrachtnemer vervult de wettelijke opdracht tot controle van de jaarstukken en invulling van de daaraan verwante natuurlijke adviesfunctie. Voorts verstrekt de accountant verstrekt controleverklaring bij de jaarverantwoording jeugdhulp gebaseerd op declaraties en verantwoordingen van jeugdzorgaanbieders.
2.	Opdrachtnemer heeft aantoonbare ervaring met de controle van jaarrekeningen van gemeenschappelijke regelingen, heeft kennis van de specifieke regelgeving voor gemeenschappelijke regelingen en specifiek kennis en ervaring met controles gebaseerd op de jeugdwet. Eenmalig wordt Opdrachtnemer gevraagd een controleverklaring te leveren bij de beginbalans van de SOZ. De SOZ maakt in 2022 nog onderdeel uit van de GR Holland Rijnland, zodat per 1 januari 2023 de SOZ zelfstandig kan opereren. Het zelfstandig opereren zal gepaard kan met het opstellen van een beginbalans 2023. Opdrachtnemer wordt derhalve eenmalig gevraagd om een controleverklaring te leveren bij deze beginbalans.